

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ.

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να γράφετε μόνο με μπλε μελάνι.
- Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού.
- Να απαντήσετε σε **ΟΛΕΣ** τις ασκήσεις στο φύλλο εξέτασης.
- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από δύο (2) μέρη. Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.

ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)

- I. Repente post tergum equitatus cernitur. Fit magna caedes. Sedulius, dux Lemovicum, occiditur; signa **militaria** ad Caesarem referuntur; magnus numerus hostium capitur atque interficitur; reliqui ex fugā in civitates discedunt. Postero **die ad Caesarem** legati mittuntur. Caesar iubet arma tradi ac princeps produci. **Ipse** pro castris consedit.
(Lectio XVI, διασκευή)
- II. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam **maestam** inveniunt. Illis femina cum lacrimis **iniuriam** aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus **delictum** punire parat. Liber iam populus Romanus duo consules deligere constituit.
(Lectio IX, διασκευή)
- III. Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit. Germani non student agriculturae; lacte, **caseo** et carne nutriuntur et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate. Vinum **a mercatoribus** ad se **importari** non sinunt, quod eā re remollescunt homines.
(Lectio XV, διασκευή)

Α. Να μεταφράσετε τα πιο πάνω κείμενα.

(μονάδες 40)

ΜΕΡΟΣ Β΄ : ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 60)**

1. α) Από τα τρία (3) κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση να εντοπίσετε και να γράψετε **δύο (2)** λέξεις της λατινικής που είναι κοινές με την ελληνική γλώσσα. **(μονάδες 2)**

β) Από τα τρία (3) κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση να εντοπίσετε και να γράψετε **τρεις (3)** λέξεις της λατινικής που έχουν ετυμολογική συγγένεια με σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες. (αγγλικά ή γαλλικά ή γερμανικά ή ιταλικά ή ισπανικά) **(μονάδες 3)**

2. α) Να αντιστοιχίσετε τα ουσιαστικά, που είναι υπογραμμισμένα στα κείμενα που σας δόθηκαν για μετάφραση, της στήλης Α΄ με τις πτώσεις της στήλης Β΄. **(μονάδες 4)**

Α΄

α. hostium
β. civitates
γ. illis
δ. magistratus

Β΄

1. αφαιρετική πληθυντικού
2. ονομαστική πληθυντικού
3. γενική ενικού
4. αιτιατική πληθυντικού
5. γενική πληθυντικού
6. ονομαστική ενικού
7. δοτική πληθυντικού

β) Με βάση τις παρακάτω προτάσεις, από τα κείμενα που σας δόθηκαν για μετάφραση, να χαρακτηρίσετε ως Ορθό ή Λάθος το περιεχόμενο των επιλογών που σας δίνονται στους πίνακες που ακολουθούν. **(μονάδες 6)**

- Postero die ad Caesarem legati mittuntur.

	Ορθό	Λάθος
Ο τύπος die είναι αιτιατική ενικού.		
Ο τύπος mittuntur είναι γ' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής ενεστώτα μέσης φωνής.		

- Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit.

	Ορθό	Λάθος
Ο τύπος lacrimis είναι αφαιρετική πληθυντικού.		
Ο τύπος iniuriam είναι αιτιατική ενικού.		

- quod eā re remollescunt homines.

	Ορθό	Λάθος
Ο τύπος eā είναι αφαιρετική πληθυντικού.		
Ο τύπος homines είναι αιτιατική πληθυντικού.		

γ) Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό τους κλιτούς όρους των πιο κάτω φράσεων. (μονάδες 6)

- I. Reliqui ex fugā in civitates discedunt.
- II. Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit.

δ) Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους στη ζητούμενη πτώση. (μονάδες 4)

- signa: αιτιατική ενικού
- eius: δοτική ενικού
- consules: αφαιρετική πληθυντικού
- agriculturae: αιτιατική πληθυντικού

3. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους (είναι έντονα μαυρισμένοι στα κείμενα για μετάφραση). (μονάδες 5)

militaria
die
ad Caesarem
ipse
maestam
iniuriam
delictum
caseo
a mercatoribus
importari

4. α) Να γράψετε το απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής και μέσης φωνής των πιο κάτω ρημάτων: (μονάδες 4)

gero, paro, studeo, invenio

β) Να τρέψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων (από τα τρία κείμενα για μετάφραση) σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα στο καθένα. **(μονάδες 6)**

- interficit: β' ενικού της οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
- punire: γ' πληθυντικού οριστικής ενεστώτα μέσης φωνής
- student: α' πληθυντικού υποτακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής
- parat: μετοχή παθητικού παρακειμένου
- capitur: γ' ενικού οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής
- creantur: α' ενικού οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής

5. Να τρέψετε τις πιο κάτω περιόδους από την παθητική σύνταξη σε ενεργητική και αντίστροφα. **(μονάδες 6)**

- a. Magnus numerus hostium a Caesare capitur.
- b. Iunius Brutus eam maestam invenit.

6. Να μεταφέρετε στα λατινικά τις πιο κάτω προτάσεις. **(μονάδες 8)**
α) Η κόρη σπρωγμένη από αγάπη έδωσε στον πατέρα φίλι.
β) Ο στρατιώτης λέει ότι η μάχη είναι δυνατή.

7. Να μεταφράσετε στα ελληνικά το πιο κάτω κείμενο. **(μονάδες 6)**

Exercitus Romanus fortis erat. Milites vocibus hostium perturbabantur. Romani hostes vicerunt et consul eis dixit: «Dei immortales vobis gloriam dederunt».

Οι Εισηγητές

Η Συντονίστρια

Ο Διευθυντής

Κασσάνδρα Χαριλάου

Ελίζα Κυριάκου

Χλόη Δημητρίου

Γιώργος Ιωσηφίδης